

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București – 5 martie 2023

LIMBA LATINĂ
Clasa a IX-a

I. Oferiți o variantă de traducere în limba română: (40 p.)

Supunere sau război – alternativele conducătorilor treverilor la sosirea legiunilor lui Caesar

Cingetorix ad Caesarem venit et cum omnibus suis **Caesari** paret. At Indutiomarus equites peditesque cogit¹, bellum parat eosque², qui³ per aetatem in **armis inutilis** erant, in silvam Arduennam abdit⁴, quae³ ingenti magnitudine per medios fines Treverorum a flumine **Rheno**⁵ ad initium Remorum pertinet.

(C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, V, 3, text adaptat)

- (1) v. *cogo*, -*ere* (2) *eosque* (pron. dem. *eos* + conj. -*que*) = „și pe aceia/cei”
(3) forme ale pronumelui relativ *qui*, *quae*, *quod* = „care”: *qui* – N. pl. masc.; *quae* – N. sg. fem.
(4) v. *abdo*, -*ere* (5) *Rhenus*, -*i* = Rin(ul)

Nume proprii de căpetenii celtice în text: *Cingetorix*, -*igis*; *Indutiomarus*, -*i*

Nume de neamuri/comunități celtice: *Treveri*, -*orum* = treveri; *Remi*, -*orum* = remi

II. 1. Analizați morfologic cuvintele îngroșate din textul de mai sus, precizând pentru fiecare dintre ele: formele de bază (de dicționar); valoarea morfologică; declinarea; cazul; numărul. (20 p.)

(de exemplu, *bellum* – *bellum*, -*i*: subst. comun, decl. a II-a, Ac. sg.)

Caesari, *armis*, *inutiles*, *Rheno*

2. Rescrieți enunțul de mai jos, trecând toate cuvintele flexibile la celălalt număr. (6 p.)

Treverus omne suum in ingentem silvam abdit.

3. Identificați în limba română câte două cuvinte cu valori morfologice diferite (de exemplu, un substantiv și un verb), al căror etimon (cuvânt de origine) să fie *finis*, respectiv *initium*. (4 p.)

III. Scrieți pe foaia de concurs termenii care completează adecvat lacunele din textul următor: (20 p.)

Originea divină a eroilor joacă un rol semnificativ în miturile fondatoare romane. Astfel, în primele pagini ale istoriei lui Titus Livius (I, 1), se relatează că regele autohtonilor, 1) _____, a aflat că mulțimea aceea de oameni sunt troieni, iar căpetenia lor este 2) _____, fiul lui 3) _____ și al zeiței 4) _____ (la romani) – 5) _____ (la greci); după căderea 6) _____ și pustiirea patriei lor, au plecat în căutarea unui loc de întemeiere a unui nou oraș. Impresionat de faima originii și a numelui eroului, regele îi întinse mâna, drept garanție a viitoarei prietenii.

Un alt zeu, 7) _____, era considerat tatăl întemeietorului Romei, 8) _____. Acest zeu, alături de Iuppiter și de 9) _____ (zeu cu care a fost identificat mai târziu primul rege roman), alcătuia prima triadă de divinități tutelare ale cetății, arhaica triadă capitolină. De altfel, originea divină a fondatorului Romei se poate urmări și pe linie maternă, întrucât mama sa, 10) _____, se trăgea chiar din spița eroului fondator troian.

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.
Concurenții pot folosi dicționarul latin - român (sau latin - o limbă modernă).